

azonban főként a jobb híján „akusztikus hangszeren” játszóknak nevezett együttesek tartoznak ide, de némelyikük a pop határán mozog. Country-zenét játszik a Bojtorján, Kaláka, Kormorán és Vízöntő, hard-rock, illetve disco-rock műfajban a Tűzkerék meg a Kati és a Kerek Perec, jazz-rockot a Rákfogó és a Kaszakó.

D/ Keverékneveknek nevezem a fentebbi típusok összeházasítása révén keletkezetteket, s szerintem a következők tartoznak ide: Benkó Dixieland és Molnár Dixieland (a B/ és A/ típusok keverékéből), Hadi-rock (A/ és B/ típus), EDDA Művek (A/ és C/ típus) és talán még a már említett Kati és a Kerek Perec (B/ és C/ típus, mivel az énekesnő Nagy Katalin).

E/ Helynévről egyetlen együttes elnevezésekor beszélhetünk (Hungária), helységről pedig — tudomásom szerint — egyetlen esetben sem, hacsak néhány falusi, nyilvánosságához alig jutó együttes nem választott ilyen nevet. (Létezik ellenben „Budapest Kamaraegyüttes”, „Debreceni Jazzegyüttes” stb.) Ennek oka egyrészt a kevéssé slogan-szerű névben keresendő (jóllehet Budapest nevét azért legalább Közép-Európában ismernék — távolabbra meg aligha jutnak el együtteseink). Másrészt abban látom az okot, hogy a névadók eleve őrizednek attól, hogy zenéjük „provinciális” színben tűnjék fel. Érdemes megjegyezni, hogy nemcsak olyan nagy országban, mint az Amerikai Egyesült Államok, található helység-, illetve tájneves pop-gruppok (Chicago, Kansas, Boston, New York Dolls, Detroit Spinners, Ohio Players stb.), hanem közeli kisebb államokban is (Stern Combo Meissen, Silesian Blues Band stb.).

Mindenképpen perifériális területe a névtannak a zenekari együttesek neveinek vizsgálata, mégis megérdemli a figyelmet, mivel nagyon sokan ismerik, használják ezeket a neveket, s különösen a fiatalabb korosztályra igen nagy hatással vannak.

TERÉNYI NÁNDOR

ÁLLATNEVEK A RÁBAKÖZI MIHÁLYIBÓL

Az alább olvasható mihályi állatnevek egy részét más szempontú nyelvjárásgyűjtéseim orvanyagaként jegyeztem föl, nagyobbik részét 1981 végén mihályi felső tagozatos iskolások gyűjtötték családjukban

(szüleiktől, nagyszüleiktől) egy stenciles sokszorosítású kérdőív segítségével. Ezúton is megköszönöm Vecsey Ferencnek e gyűjtőmunka megszervezését.

Az adatokban rejlő tanulságok kiaknázásának lehetőségét kívánván elősegíteni közlöm — állat/faj/okra bontva — az összes névelőfordulást és a névtípusok számát. Megadom továbbá a leggyakoribb névtípusokat a névelőfordulás számának megjelölésével, s közlöm valamennyi nevet ábécé rendben (itt is megadva a névelőfordulások számát — amely név után nem áll szám, az csak egyszer fordul elő az anyagban).

1. Lónevek (235 név, 73 névtípus, egy névre jut 3,22 elnevezés)

A leggyakoribb nevek:

1. Csillag 18	5. Mancsi 14	9-10. Baba 8
2. Föcske 16	6. Madár 13	Szellő 8
3-4. Rigó 15	7-8. Berci 10	11. Fácán 7
Sári 15	Villám 10	12. Ráró 6

Valamennyi név betűrendben:

Ancsa	Föcske 16	Mirza	Sári 15
Baba 8	Gidrán	Muki	Sellő
Babuci 2	Hajnal	Murza	Szédres 4
Bandi 5	Hókka	Muszka	Székfi
Berci 10	Holló 2	Musztáng	Szellő 8
Cifra 3	Irma	Nusi 4	Szutyok
Cigán 2	Juci 5	Pajkos	Szürke 4
Cinke	Kakukk	Panni	Táncos
Csilla	Kati	Pejkó 2	Taszár
Csillag 18	Kese	Piros	Tatár
Csinos 4	Kicsin	Pöttyös	Tuzok
Csöndes	Kincsem	Ráró 6	Tücsök
Derci	Lenke 3	Rigó 15	Tündér
Deres 2	Madár 13	Robi	Tüzes
Dönci	Maca	Rózsa	Villám 10
Durcás 2	Mackó	Rudi	Vilma
Fácán 7	Mancsi 14	Sanyi 2	Virág 2
Fakó 2	Maros	Sár	Zsiga
			Zsuzsi 2

2. Szarvasmarhanevek

a) Tehénnevek (205 név, 63 névtípus, egy névre jut 3,25 elnevezés)

A leggyakoribb nevek:

1. Rózsa 26	5. Narancs 10	8-9. Cidrus 6
2. Székfi 22	6-7. Citrom 8	10-11. Füge 5
3-4. Bimbó 18	Pipacs 8	Kicsin 5
Zsömle 18	8-9. Virág 6	12. Cifra 4

Valamennyi név betűrendben:

Adi	Baba 2	Bétti	Bözsi 3
Ágnés	Bárány 3	Bimbó 18	Cidrus 6

Cifra 4	Juci 3	Margit	Pompás
Cinke	Julcsa	Mariska	Riska
Citrom 8	Kajla	Mazsola	Rózsa 26
Csillag	Kati 3	Mici	Sári 3
Csitke	Kedves	Mírges	Sutyi
Dajka	Kese	Muki 2	Székfi 22
Élla	Kicsin 5	Narancs 10	Szotyola
Fáni	Kuntakinte	Nyalka	Tarka
Füge 5	Lepke	Olga	Tigris
Galamb	Lotti	Pétra	Tuba
Gyöngyi	Lujza	Pipacs 8	Tulipán 2
Hattyu 3	Manci 2	Piri	Virág 6
Irén	Mancika	Pirók	Vörös
Jolán	Marcsa	Piroska	Zsömle 18

b/ Bikanevek (44 név, 36 névtípus, egy névre jut 1,22 elnevezés)

A leggyakoribb nevek: 1. Dollár, 2-5. Berci, Betyár, Leó, Samu.

Valamennyi név betűrendben:

Bandi	Dönci	Kedves	Miska
Basa	Durák	Kormos	Muki
Berci 2	Facér	Lázár	Néró
Betyár 2	Flóri	Leó 2	Rangos
Bümmér	Gombos	Lipót	Samu 2
Csaba	Huszár	Lóránd	Szilaj
Daru	Jónás	Lord	Szilárd
Dollár 6	Kami	Maki	Virgonc
Bori	Káró	Misi	Vitíz

c/ Ökörnevek (60 név, 35 névtípus, egy névre jut 1,71 elnevezés)

A leggyakoribb nevek: 1. Betyár 9, 2. Csákó 6, 3-4. Busa, Huszár 4, 5. Habos 3.

Valamennyi név betűrendben:

Betyár 9	Dalos	Hejő	Szédreš
Bombó 2	Dollár	Huszár 4	Székfi
Bunkó	Durcás	Kajla	Szultán
Busa 4	Fínyes	Lajhár	Tükrös 2
Bümmér 2	Gyöngyös	Nyalka	Tündér
Csákó 6	Habos 3	Pandur	Villás
Csálés	Hamvas	Szarvas	Virág 2
Csalfa	Hattyu	Szilaj 2	Zsiván
Cseló	Hégyes	Sziltya	

3. Juhnevek (10 név, 8 névtípus, egy névre jut 1,25 elnevezés)

Valamennyi név betűrendben:

Bori	Dani 2	Panna	Suta
Böske 2	Marci	Samu (kos)	Tini

4. Kecskenevek (27 név, 12 névtípus, egy névre jut 2,25 elnevezés)

A leggyakoribb nevek: 1. Mici 10, 2-3. Elek, Manci 3, 4-5. Meki, Méci 2.

Valamennyi név betűrendben:

Bözsi	Juci	Marcসা	Mici 10
Elek 3	Juli	Méci 2	Muki
Gigi	Manci 3	Meki 2	Szilvi

5. Disznónevek (16 név, 9 névtípus, egy névre jut 1,77 elnevezés)

A leggyakoribb nevek: 1--2. Öreg, Röfi 4, 3. Kese 2.

Valamennyi név betűrendben:

Coca	Csüncsi	Nyanya	Röfi 4
Coci	Kese 2	Öreg 4	Samu
			Sudár

6. Kutyanévek (357 név, 114 névtípus, egy névre jut 3,13 elnevezés)

A leggyakoribb nevek:

1. Bodri 21	3--5. Buksi 13	7--8. Cézár 11
2. Morzsa 14	Kántor 13	Csoki 11
3--5. Bogár 13	6. Bundi 12	9-10. Csöpi 10
		Tücsök 10

Valamennyi név betűrendben:

Ali	Csimpi	Jeges	Pincsi
Argó	Csipet 2	Kántor 13	Princ
Atala	Csipszi	Kèn	Rèksz 7
Baldi	Csoki 11	Kesztyü	Rèkszi 2
Basa	Csöpi 10	Koma	Riki
Bëndéguz	Csutak	Kormi 5	Robi
Berci 2	Dingó 3	Kormos 5	Rómèó
Bètti	Dongó 3	Lator	Sajó 2
Bètyár 5	Dönci 4	Lédi 4	Sunka
Bikfic 3	Dzsoni	Lèkszi 5	Szatyor
Blöki 4	Dzsudi	Lèó 2	Szimat 4
Bobi 4	Erdős 3	Lèsszi 5	Szinísz
Bocskor	Favíg	Lord 2	Szuki 3
Bodri 21	Fickó 4	Maci	Szultán 4
Bogáncs 3	Frakk 9	Mackó 7	Szurkos
Bogár 13	Frici	Makszi	Szutyi 2
Bojszi 2	Fukszi	Mazsola 2	Tacskó
Bonci	Gombóc	Mènyus	Talpas
Bori	Gömbi 2	Milord	Tatár
Buksi 13	Gubanc 3	Mini	Tisza
Bundás 3	Gyöngyös 6	Morzsa 14	Tücsök 10
Bundi 12	Gyuri	Morzsi 2	Vakarcs 2
Bütyök 5	Gyuszi	Muki 4	Vèkkèr
Cézár 11	Hattyu	Nèró 6	Vèra
Civil	Havas 3	Ödön	Vezér
Cigán 2	Hèki	Pajtás	Villám 2
Cuki	Hèktor 6	Pajti	Vitíz 3
Császár	Huncut 3	Pamacs 7	Zsömle 2
Csibísz	Huszár	Picur 2	

A névadás okára csupán a Favíg név esetében szeretnék utalni. Adatközlőim szerint amikor megdobták, nyüsztéséből ezt a hangsort vélték kihallani.

7. Macskanevek (92 név, 43 névtípus, egy névre jut 2,14 elnevezés)

A leggyakoribb nevek: 1. Cili 12, 2. Cirmos 11, 3. Szerénke 8, 4—5. Cirmi, Lukrécia 7, 6—7. Kormos, Lejla 4.

Valamennyi név betűrendben:

Bogumil	Cókos	Lukrécia 7	Muci
Bokszos	Darbus	Maffia	Múr
Cicuka	Évike	Márton 2	Óreg
Cila	Frici	Meke	Picur 2
Cili 12	Füsti	Mici	Pityóri
Cilus	Hélga	Micó	Pityu
Cinci	Huszár	Micus	Rúlisztán
Cindri	Idegén	Milók	Szerénke 8
Cirmi 7	Kandur	Mira	Tinti
Cirmos 11	Kormos 4	Mirci	
Ciru	Lejla 4	Mirga	

8. Egyéb állatnevek

a/ Szamárnevek: Ambrus, Bandi, Csacsi, Jéromos 2, Lucifér, Macsi, Nani.

b/ Nyúlnevek: Bandi, Berci, Gyurka, Kamilla, Matyi, Maki, Szutyok.

c/ Óznév: Bambi.

d/ Kakasnevek: Gyuri 2.

e/ Pávanév: Kázmér.

f/ Papagájnevek: Csucusu, Csuri, Feri, Gyuri, Gyurika, Lóri 2, Pityu, Pityuka 5, Putyi, Robi, Robika.

Az összegyűjtött állatneveket most nem rendszerezem semmiféle szempontból. A fenti adattár alapján ezt a saját szempontjai szerint végezheti el az, aki más község, vagy más vidék állatneveivel óhajtja egybevetni Mihályi állatneveit.

KISS JENŐ

VÍZIÁLLATOK NEVEI KÖZÉPKORI HELYNEVEINKBEN

A NévtÉrt. 5. számának 55—69. lapján „Madárnevek középkori helyneveinkben” címmel egy korábbi nagyobb anyaggyűjtés adattárából olyan helynevek kerültek közlésre, amelyek madárnevekkel kapcsolatosak. Most ugyanezen adattárból a vízi-, illetve víz mellett élő állatok nevét tartalmazó helyneveket, elsősorban helységneveket szeretném bemutatni.

Egy lényeges kérdésre szükséges fölhívni a figyelmet. Az állatnévből lett helynevek keletkezésénél fontos megvizsgálunk, hogy az